

Przedmiot: SOCJOLOGIA

I. Informacje ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Rehabilitacji Katedra Terapii Zajęciowej
Nazwa przedmiotu	SOCJOLOGIA
Kod przedmiotu	FV-23
Język wykładowy	Polski
Rodzaj kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Poziom kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia)	5-letnie Jednolite studia magisterskie
Rok studiów	I
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	2
Imiona i nazwiska wykładowców	Witold Rekowski, Iwona Młóżniak wrekowskii@gmail.com, iwona.mlozniak@awf.edu.pl
Program (programy) studiów, w którym realizowany jest przedmiot	Fizjoterapia
Sposób realizacji zajęć (stacjonarny, uczenie się na odległość)	Stacjonarny
Wymaganie wstępne i dodatkowe	brak

II. Informacje szczegółowe

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studenta z kulturowymi, społecznymi i religijnymi uwarunkowaniami stanu zdrowia i zdrowia publicznego.
C2	Zapoznanie studenta z wynikającymi z istnienia nierówności społecznych (stratyfikacyjnymi) uwarunkowaniami zdrowia i zdrowia publicznego.
C3	Przygotowanie studenta do przeciwdziałania zjawiskom dyskryminacji będących skutkiem choroby i niepełnosprawności.
C4	Zapoznanie studenta z prawidłowościami regulującymi przebieg socjalizacji, interakcji, zachowań grup społecznych i społeczności, instytucji społecznych z uwzględnieniem fenomenów choroby i niepełnosprawności.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu			
Efekt uczenia się - standard	Efekty uczenia się przedmiotowe	Odniesienie do celów	Odniesienie do charakterystyk II stopnia KRK
Wiedza			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: O.W3 Problematykę z zakresu dyscyplin naukowych – psychologia, pedagogika i nauki socjologiczne, filozofia, bioetyka B.W1 psychologiczne i socjologiczne uwarunkowania funkcjonowania jednostki w społeczeństwie;	1. Zna genezę i zakres zainteresowań poznawczych socjologii, jej podstawowe subdyscypliny, funkcje; poznawczą i poza poznawcze. 2. Wymienia podstawowe metody badawcze stosowane w naukach społecznych, rozumie ich specyfikę metodologiczną i status naukowy. 3. Wyjaśnia pojęcia zdrowia, choroby i niepełnosprawności w kontekście zróżnicowań społecznych. 4. Definiuje pojęcie grupy społecznej, zbiorowości, agregatu społecznego poprzez podanie cech definicyjnych grupy. Rozróżnia podstawowe typy grup społecznych. 5. Różnicuje poszczególne typy struktur społecznych takich jak; status, rola, instytucja, wspólnota, społeczeństwo. 6. Identyfikuje normy grupowe i cele grup opisuje podstawowe procesy grupowe. 7. Przedstawia podstawowe reguły interakcyjne (prezentację jaźni, narzucanie roli, jaźń odzwierciedloną,	C1,C2,C3,C4	P7SM_WG

	definiowanie sytuacji, dystanse międzyosobnicze). 8. Definiuje pojęcie nierówności społecznych, stratyfikacji społecznej, statusu społeczno – ekonomicznego, klasy i warstwy społecznej, wykluczenia społecznego, dyskryminacji, ubóstwa. 9. Wskazuje i wyjaśnia oczekiwania normatywne opisujące role społeczne chorego, pacjenta, fizjoterapeuty i i innych podmiotów uczestniczących w procesie udzielania świadczeń zdrowotnych. 10. Wskazuje i wyjaśnia miejsce zawodu fizjoterapeuty w systemie ochrony zdrowia we współczesnych społeczeństwach.		
O.W3 Problematykę z zakresu dyscyplin naukowych – psychologia, pedagogika i nauki socjologiczne, filozofia, bioetyka	11. Wyjaśnia podstawowe pojęcia socjologiczne z zakresu kultury (składniki kultury, relatywizm językowy i kulturowy, subkultury, kontrkultury, etnocentryzm). 12. Definiuje pojęcia normy kulturowej, wartości i systemu aksjonormatywnego. 13. Definiuje podstawowe pojęcia i fazy opisujące proces socjalizacji w ujęciach społeczno - kulturowych (socjalizacja, socjalizacja pierwotna i wtórna, wychowanie, tożsamość jednostkowa i tożsamość społeczna, uogólniony inny, agendy socjalizacji, resocjalizacja, socjalizacja przez całe życie). 14. Opisuje wpływ treści procesu socjalizacji, statusu społeczno-ekonomicznego, norm i wartości kulturowych na zachowania zdrowotne. 15. Definiuje pojęcie rodziny i gospodarstwa domowego, różnicuje poszczególne ich typy. 16. Wskazuje zasadnicze kierunki przemian modelu rodziny we współczesnych społeczeństwach. 17. Charakteryzuje funkcje rodziny w stosunku do jej członków i społeczeństwa.	C1, C2, C4	P7SM_WG

	18. Wyjaśnia wpływ choroby i niepełnosprawności, w tym dziecka na funkcjonowanie rodziny w wymiarze ekonomicznym i kulturowym. 19. Definiuje pojęcie wsparcia społecznego i wskazuje jego rodzaje.		
B.W2 psychologiczne i społeczne aspekty postaw i działań pomocowych;	20. Charakteryzuje stan zdrowia populacji i wyróżnionych grup społecznych oraz zbiorowości. 21. Różnicuje obiektywne i subiektywne wskaźniki stanu zdrowia populacji grup społecznych i jednostek. 22. Definiuje i objaśnia pojęcie niepełnosprawności w ujęciu funkcjonalnym. 23. Rozróżnia niepełnosprawność w sensie biologicznym od niepełnosprawności w sensie prawnym. 24. Charakteryzuje system pomocy osobom niepełnosprawnym w Polsce jako element systemu zabezpieczeń społecznych	C4	P7SM_WG
B.W12 zasady edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia oraz elementy polityki społecznej dotyczącej ochrony zdrowia; B.W17 zasady zatrudniania osób z różnym stopniem niepełnosprawności;	25. Charakteryzuje biomedyczny model zdrowia, wyjaśnia jego genezę i wpływ na ukształtowanie instytucjonalnych systemów ochrony zdrowia i opieki nad osobami niepełnosprawnymi.. 26. Przedstawia tzw. „Nowy paradygmat zdrowia” i jego wpływ na funkcjonowanie systemów ochrony zdrowia, i systemów pomocy i opieki nad osobami niepełnosprawnymi wyjaśnia jego genezę. 27. Wyjaśnia pojęcie zachowań w zdrowiu i chorobie, różnicuje poszczególne typy tych zachowań. 28. Charakteryzuje wpływ zmiennych społeczno-demograficznych (płeć, wiek, wykształcenie) na zróżnicowania zachowań w zdrowiu, chorobie niepełnosprawności. 29. Rozróżnia kryteria i definiuje społeczne, biologiczne i instytucjonalne rozumienia starości.	C3, C4	P7SM_WK

	30. Wyjaśnia wpływ „starzenia się społeczeństwa” na funkcjonowanie; systemów zabezpieczeń społecznych, w tym systemu ochrony zdrowia, sytuację na rynku pracy i społeczności lokalnych. 31. Wskazuje na starość jako możliwą przyczynę dyskryminacji ze względu na wiek.		
Umiejętności			
W zakresie umiejętności absolwent potrafi: O.U7 zastosować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia, profilaktykę niepełnosprawności, a także pierwotną i wtórną profilaktykę chorób; O.U 9 planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy;	32. Rozpoznaje postawy wobec osób chorych i niepełnosprawnych, potrafi wskazać ich przyczyny. 33. Potrafi określić przynależność grupową i kulturową jednostki. 34. Rozpoznaje czynniki decydujące o pozycji społeczno-ekonomicznej rodziny i określa jej przynależność do segmentu stratyfikacyjnego. 35. Rozpoznaje środowiskowe zagrożenia zdrowia oraz czynniki dyskryminujące osoby chore i niepełnosprawne 36. Jest świadom zakresu roli zawodowej fizjoterapeuty 37. Uznaje normatywne oczekiwania i przywileje związane z tą pozycją i rolą. 38. Potrafi dostrzec zróżnicowania oczekiwań związanych z rolą zawodową w zależności od typu pacjenta, jego wieku, przynależności grupowej i uwarunkowań kulturowych. 39. Dostosowuje zachowania w roli zawodowej fizjoterapeuty do wymogów zakładu opieki zdrowotnej, typu pacjentów, oczekiwań innych członków zespołu terapeutycznego.	C4	P7SM_UW P7SM_UK P7SM_UU
O.U11 komunikować się z pacjentem i jego rodziną w atmosferze zaufania, z uwzględnieniem potrzeb pacjenta i jego praw; O.U12	40. Projektuje kwestionariusze służące do zbierania danych społeczno-demograficznych dotyczących chorych i niepełnosprawnych. 41. Potrafi analizować zebrane dane, poprawnie wnioskować i odnosić do literatury fachowej.	C2, C3	P7SM_UK P7SM_UK P7SM_UO

komunikować się ze współpracownikami w zespole i dzielić się wiedzą;	42.Potrafi zebrane dane uporządkować pod względem ważności i przedstawić je w formie prezentacji. 43.Potrafi przedstawić w formie raportu lub eseju wyniki przeprowadzonych badań lub studiów nad literaturą przedmiotu.		
Kompetencje społeczne			
O.K1 nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych; O.K2 wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej; O.K7 wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	44.Przestrzega podstawowe reguły interakcyjne i normy kulturowe. 45.Akceptuje odmienności zachowań wynikające z odmienności narodowościowych, kulturowych, rasowych, ze względu na płeć i wiek.	C1, C3	P7SM_KK P7SM_KO P7SM_KR

III. Treści programowe

Treści programowe			
Treści programowe	Tytuł wykładu	Odniesienie do efektów uczenia się ze standardu / przedmiotowych	Odniesienie do celów przedmiotu
Wykłady			
TP1,	Wprowadzenie do nauk społecznych. Socjologia jako nauka społeczna, inne nauki społeczne, metody badań, specyfika poznawcza i metodologiczna tych nauk	O.W3/1,2 B.W1/3,4	C1-4

TP2,	Nierówności społeczne i ich geneza oraz uwarunkowania, warstwy i klasy społeczne, zdrowie i aktywność fizyczna jako dobro stratyfikacyjne	O.W3/1,2	C1-4
TP3,	Kultura: kultura fizyczna, zdrowie, choroba, niepełnosprawność	O.W3/1,2 B.W1/3,4	C1-4
TP4,	Współczesne systemy zabezpieczeń społecznych geneza i powstanie, systemy ochrony zdrowia, system pomocy osobom niepełnosprawnym. Miejsce fizjoterapii w systemach zabezpieczeń społecznych.	O.W3/1,2 B.W2/3	C1-4
Ćwiczenia / zajęcia praktyczne			
TP5,	Podstawowe pojęcia i kategorie socjologiczne. Główne podejścia teoretyczne w analizowaniu i wyjaśnianiu zjawisk społecznych	O.W3/1,2	C1-4
TP6,	Zdrowie, choroba i niepełnosprawność jako problemy społeczne	O.W3/1,2 B.W1/4 B.W12/3,4	C1-4
TP7,	Rodzina a zdrowie, choroba, niepełnosprawność	O.W3/1,2 B.W1/4	C1,C2,C4
TP8,	Problem starości i starzejących się współczesnych społeczeństw a choroba i niepełnosprawność	O.W3/1,2 B.W1/4	C3,C4
TP9,	Metody badawcze nauk społecznych znajdujące zastosowanie w badaniach naukowych i zbieraniu informacji o problemach zdrowia, choroby, niepełnosprawności	O.W3/1,2	C1,C2,C3,C4

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne		
Treści programowe	Metoda dydaktyczna	Odniesienie do efektów uczenia się ze standardu / przedmiotowych
TP1 - 4	Wykład informacyjny Wykład problemowy Prezentacja Film Dyskusja	O.W3/1,2 B.W1/3,4 B.W12/3,4
TP5 - 9	Ćwiczeniowa, oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja	O.W3/1,2 B.W1/3,4 B.W12/3,4

Metody i kryteria oceniania		
Efekty kształcenia dla przedmiotu	Treści programowe	Typy/ Metody oceniania D – ocenianie diagnostyczne, F- ocenianie formujące, P – ocenianie podsumowujące * lub wybór z załączonej listy walidacji wyników
Wykład - egzamin		
O.W3/1,2 B.W1/3,4 B.W12/3,4	TP1 - 4	- obecność na wykładach P – ocenianie podsumowujące, egzamin testowy wielokrotnego wyboru, egzamin pisemny
Ćwiczenia – zaliczenie na ocenę		
O.W3/1,2 B.W1/3,4 B.W12/3,4	TP5 - 9	- Obecność na ćwiczeniach D - Pisemne sprawdziany z lektur obowiązkowych, obejmujące pytania zamknięte i otwarte, tzw. „wejściówki” (20% oceny finalnej) - Przygotowanie do zajęć i aktywność na zajęciach, w tym udział w dyskusjach, debatach oxfordzkich, grupowych (40% oceny finalnej) - Praca pisemna – systematyczna analiza przypadku/projektu/problemu lub analiza krytyczna tekstu z zakresu tematyki zajęć (40% oceny finalnej)

Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe
Literatura obowiązkowa: 1. Barns C., Mercer G.: Niepełnosprawność, Warszawa 2008 Wydawnictwo Sic!. 2. Giddens A.: Socjologia, Warszawa 2012 (i wydania późniejsze) Wydawnictwo Naukowe PWN. 3. Sztompka P.: Socjologia analiza społeczeństwa, Wydawnictwo Znak Kraków 2012 4. Tobiasz Adamczyk B.: Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby, Kraków 2000 Wydawnictwo UJ. Literatura uzupełniająca: 1. Ostrowska A., Niepełnosprawni w społeczeństwie 1993 - 2013, Warszawa 2015 Wydawnictwo IFiS PAN. 2. Barański J., Piątkowski W.: Zdrowie i choroba wybrane problemy socjologii medycyny, Wrocław 2002 Oficyna Wydawnicza ATUT.

Punkty ECTS (1 pkt – 25-30 godz. pracy studenta)

RODZAJ ZAJĘĆ	GODZINY
Godziny kontaktowe	30
Przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych	10
Przygotowanie pracy pisemnej	5
Przygotowanie do egzaminu	15
Razem = 60 godz. = 2 ECTS	